

Кузня будучых металургаў

Жлобінскі дзяржаўны металургічны каледж (філіял БНТУ) — установа адукацыя адносна маладая, з 28-гадовай гісторыяй. Выкарыстоўваючы сучасныя тэхналогіі навучання, тут рыхтуюць спецыялістаў для адной з найважнейшых галін вытворчасці — металургічнай.

Выбіраючы спецыяльнасць

Сёння ў каледж паступаюць абітурыенты пасля 9 класа на бюджэтную форму навучання для атрымання сярэдняй спецыяльнай адукацыі па трох спецыяльнасцях: “Тэхнічная эксплуатацыя абсталявання металургічнай вытворчасці” (кваліфікацыя “тэхнік-механік”), “Вытворчасць і перапрацоўка металаў” (кваліфікацыя “тэхнік-тэхнолаг”) і “Тэхнічная эксплуатацыя тэхналагічнага абсталявання і сродкаў робататэхнікі ў аўтаматызаванай вытворчасці” (кваліфікацыя “тэхнік-электронік”). Самая шматлікая з іх другая, куды набіраюць сотню чалавек, фарміруючы 4 групы, а на кожную з астатніх спецыяльнасцей набор па 30 абітурыентаў.

Вучэбны працэс

— За гады навучання па кожнай спецыяльнасці маладыя людзі вывучаюць каля дзясятка розных спецпрадметаў. Напрыклад, будучыя металургі ўнікаюць у тэхналогію вытворчасці сталі і сплаваў каляровых металаў, вучацца разбірацца ў абсталяванні металургічнай і ліцейнай вытворчасці, электраабсталяванні металургічнай вытворчасці. Сярод дысцыплін спецыяльнага цыкла тэхнікаў-тэхнолагаў — асновы фізічнай хіміі, металазнаўства, металургічнай цеплатэхнікі, металургія чорных металаў, метады аналізу і кантроль якасці металургічнай прадукцыі. Некаторыя з іх вельмі аб’ёмныя, таму на іх вывучэнне патрабуець

Гісторыя Жлобінскага дзяржаўнага металургічнага каледжа пачалася ў 1996 годзе, у той час ён называўся ПТВ-143, і цесна звязана з работай першай у краіне буйнамаштабнай металургічнай вытворчасці — Беларускага металургічнага завода.

Дарэчы, па вопыце мінулага года самы высокі конкурс з прахадным балам 7,5 — сярод будучых тэхнікаў-электронікаў, а самы нізкі — сярод тэхнікаў-тэхнолагаў — 5,5.

Першыя гады 4 групы тэхнікаў-тэхнолагаў вучацца па адной праграме, і толькі на трэцім курсе, калі прадугледжана вучэбная практыка на прадпрыемствах і атрыманне рабочай прафесіі, ідзе падзел па спецыялізацыях: адны адпраўляюцца працаваць у сталядротавы цэх, другія — на пракатную вытворчасць, а трэція — у гарачы цэх, дзе плавіцца сталь. Па ўсіх спецыяльнасцях навучанне доўжыцца 3 гады і 7 месяцаў.

ца некалькі гадоў. Ім папярэднічаюць такія прадметы агульнапрафесійнага цыкла, як, напрыклад, інжынерная графіка, тэхнічная механіка, матэрыялазнаўства і тэхналогія матэрыялаў, электратэхніка з асновамі электронікі, нармаванне дакладнасці тэхнічных вымярэнняў, стандартызацыя якасці прадукцыі, — знаёміць з асаблівасцямі вучэбнага працэсу намеснік дырэктара па вучэбна-метадычнай рабоце Галіна Аверына.

Тэхнікі-механікі, унікаючы ў асновы металургіі, цеплатэхнікі, аўтаматызацыі металургічнай вытворчасці, многая

даведваюцца аб усіх трох металургічных вытворчасцях: драцяна-канатнай, пракатнай і электрасталеліцейнай. Каб разабрацца ва ўсіх машынах і агрэгатах, электраабсталяванні металургічных прадпрыемстваў, навучэнцы вывучаюць гідраўлічныя і пнеўматычныя прывады, тэхналогію машынабудавання, металапрацоўчыя станкі і інструменты, пад’ёмна-транспартныя машыны, вучацца ажыццяўляць тэхнічнае абслугоўванне і ремонт машын, агрэгатаў.

А вось тэхнікі-электронікі, перш чым паглыбіцца ў вывучэнне электронных сістэм праграмнага кіравання ў аўтаматызаванай вытворчасці, на 2 курсе асвойваюць асновы вышэйшай матэматыкі. А потым ужо спасцігаюць тэарэтычныя асновы электратэхнікі, праграмаванне для аўтаматызаванага абсталявання, знаёмяцца з работай электрапрывада і аўтаматыкі, электрычных машын і апаратаў, лічбавай і мікрапрацэсарнай тэхнікі. А таксама вывучаюць прамысловую электроніку і мікраэлектроніку, тэхналагічнае абсталяванне і сродкі робататэхнікі, тэхналогію прамысловай вытворчасці, механіку прамысловай роботаў.

Ад тэорыі да практыкі

Практыка ў будучых спецыялістаў металургічнай галіны пачынаецца з 2 курса. У верасні — кастрычніку ў майстэрнях каледжа яны праходзяць слясарную практыку, а ў лютым — сакавіку іх чакае слясарна-механічная вучэбная практыка. На 3 курсе, з красавіка па ліпень, юнакі і дзяўчаты практыкуюцца на Беларускай металургічным заводзе, дзе ім прысвойваецца разрад рабочай спецыяльнасці.

Кожная спецыяльнасць прадугледжвае пералік розных рабочых прафесій. Сярод іх, напрыклад, вальцоўшчык 3-га разраду, аператар паста кіравання 4-га разраду, кантралёр вытворчасці чорных металаў, разьбяр трыбазага-

товак, лабарант-металограф, лабарант па фізіка-механічных выпрабаваннях, падручны сталявара, каўшавы, спецыяліст па вогнетрывалых матэрыялах, слесар-рамонтнік, слесар механазборачных работ, аператар станкоў з праграмным кіраваннем, слесар-электрамонтажнік па кантрольна-вымяральных прыборах, валачыльшчык дроту, награвальшчык металаў.

Для атрымання некаторых прафесій трэба мець добрае здароўе. Напрыклад, быць сталяварам наканавана далёка не кожнаму жадаючаму, бо медкамісія на заводзе, якая дазваляе працаваць у гарачых цэхах, прад’яўляе сур’ёзныя патрабаванні да стану здароўя кожнага прэтэндэнта. У прыватнасці, гэта выдатныя слых і зрок, адсутнасць сардэчна-сасудзістых захворванняў, праблем са скурным покрывам.

— Па ініцыятыве дырэктара каледжа Вячаслава Ліпаткіна з нядаўняга часу ў навучэнцаў з’явілася магчымасць асвоіць падчас тэхналагічнай практыкі ў апошні год навучання другую рабочую прафесію або павысіць разрад па ўжо атрыманай, — расказвае намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце Галіна Вышадко. — Таксама дзякуючы дамоўленасцям нашага дырэктара, значна пашырыўся пералік прадпрыемстваў, на якія навучэнцы адпраўляюцца, каб атрымаць першы вопыт работы. Цяпер гэта не толькі БМЗ, але і Інстытут парашковай металургіі, МТЗ, МАЗ, завод “Легмаш” прадпрыемствы “БелОМА”, “СтанкаГомель” і “Інтэграл”. Да таго ж, праходзячы практыку на прадпрыемствах Мінска ці Оршы, будучыя выпускнікі ўжо атрымліваюць грошы за работу, што, вядома ж, дадае юным работнікам энтузіязму. Некаторыя дзяўчаты так добра сябе зарэкамендавалі на сталічных вытворчасцях, што пасля практыкі да нас прыйшлі лісты з падзякай, а пасля выпускніцы туды працаўладкаваліся.